

8. Kloosterkooi

Op Scholenland, aan de rechterzijde, ligt de Kloosterkooi: een bijzondere eendenkooi die ooit bij het klooster hoorde. Na die tijd bleef de kooi generaties lang in gebruik bij de familie Ten Klooster. Met maar liefst vier vangpijpen is deze kooi uniek. Dankzij veel inzet bleef dit gebied buiten de ruilverkaveling, waardoor het landschap nog altijd zijn rustige, natuurlijke karakter heeft behouden.

De omgeving is nauwelijks bemest en weinig bewerkt, wat zorgt voor een authentiek beeld van het oude cultuurlandschap. Vanaf de Maatweg heb je een prachtig zicht op deze plek.

9. Eerste kerk (1282)

In 1282 kreeg het klooster toestemming om in Rouveen een kerk te bouwen, met alle daaraan verbonden rechten. Voorbij de Matenweg ligt de plek waar de eerste kerk voor de ontginners werd gesticht. Door wateroverlast en inklinking van de bodem werd de kerk uiteindelijk verplaatst. Dit gebeurde stap voor stap, waarbij materialen opnieuw werden gebruikt, een bijzonder stukje geschiedenis in het landschap.

10. Tweede kerk (ca. 1400) **LET OP: Route loopt door het weiland.**

Op ongeveer een kwartier ligt de volgende zandrug. Rond het jaar 1400 verrees hier een kerkje, omringd door boerderijen. Deze zandrug staat in Rouveen bekend als het Olde Pad en in Staphorst als de Olde Diek. In Rouveen is nog een deel van deze oude route zichtbaar als halfverharde weg. In deze kerk vond de Reformatie plaats, een proces dat zich over een lange periode uitstrekte. De plek is nog altijd herkenbaar: de voormalige kerkheuvel tekent zich af als een lichte verhoging in het weiland. De zandrug zelf is verdwenen; het zand werd vermoedelijk gebruikt voor de aanleg van de Oude Rijksweg, in de volksmond bekend als 'De Diek'.

11. Hervormde Kerk Rouveen (1641)

Het eindpunt van de route is PKN-kerk in Rouveen. Deze kerk is gebouwd in 1641.

Deze wandeling is mede mogelijk gemaakt door:

Stichting Vrienden van de Oldematen - Stichting Erfgoed
Zwartewatersklooster - Staatsbosbeheer - Gemeente Staphorst -
Gemeente Zwartewaterland

Illustratie door: Bernard Bos

WANDELING VAN KLOOSTER NAAR KERK

*Ontdek onderweg zes informatiepunten
waar u kunt luisteren naar verhalen
over de geschiedenis van de locatie.*

Route: Veldschuur (startpunt) | Wijkweg
Zwartewaterkloosterweg | De Veldweg
Zwartewaterskloosterweg | Reeënspoor (door de Olde Maten)
Rechterensweg (oversteken) | Scholenland | Schipgravenweg
Moerbeilaan | Beukenlaan | Wilgenlaan | Rozenlaan
langs de grachtKom je uit bij Prunuslaan (op het kerkplein)
Hervormde Kerk Rouveen (eindpunt)

1. Startpunt Veldschuur

In 2005 is de Veldschuur door de stichting 'Vrienden van de Oldematen' herbouwd als een historische Staphorster boerenveldschuur.

De Veldschuur valt op in het landschap door de grote letters 'Bid en Werk' op het schuine rieten dak. In het verleden stonden deze letters op het dak van de oude boerenveldschuur.

Tegenwoordig is de Veldschuur een educatief informatiecentrum en biedt het ruimte aan initiatieven passend binnen de visie van Stichting Vrienden van Oldematen.

2. Wijkweg

Richting de Kloosterzielstreng (in de volksmond Dominees Gat).

De Olde Maten is een typisch slagenlandschap: lange, smalle stroken land met sloten die van west naar oost lopen. Dit landschap ontstond in de 12e en 13e eeuw, toen boeren het moeras ontwaterden door sloten te graven. De gronden werden vooral gebruikt als hooilanden en later voor veeteelt. Het hooi werd per boot, de bok, via de boksloten vervoerd. Door inklinking en een veranderde waterhuishouding daalt de bodem nog altijd, gemiddeld ongeveer 1 centimeter per jaar.

3. Begraafplaats Zwartewatersklooster

Aan de rechterkant ligt een bijzonder kerkhof. Het hoorde vroeger bij het klooster en ligt op het hoogste punt van het Zwartewatersklooster. Na het verdwijnen van het klooster kwam het in handen van de buurt.

Het kerkhof is eigendom van de Stichting Begraafplaats Zwartewatersklooster, met ongeveer 120 leden. Leden betalen contributie en hebben daarmee recht op en graf.

De begraafplaats staat los van de gemeente; het onderhoud en de begrafenissen worden door de leden zelf verzorgd.

Hier liggen mensen begraven uit Zwartewatersklooster, De Velde, Kievitsnest en Cellemuiden. De looproute bij een begrafenis naar het kerkhof gaat over de zandrug en begint bij boerderij nummer 8.

4. Drie boerderijen

De drie boerderijen zijn gebouwd na de Reformatie in 1580 toen het klooster in verval kwam en gesloopt werd. Veel materiaal van het klooster werd gebruikt voor het bouwen van deze boerderijen.

5. Ridderbegraafplaats

Bij de T-kruising van de Zwartewaterkloosterweg ligt vermoedelijk de oude ridderbegraafplaats. Deze werd kort na de Slag bij Ane in juli 1227 in gebruik genomen. Volgens kronieken werden hier het grootste deel van de 149 gesneuvelde ridders begraven.

De locatie diende als waarschuwing voor de Drentse bevolking.

Benedictijner geestelijken gingen in gebeden en zongen hier dagelijks zeven keer voor het zielenheil van de overledenen. Vanuit deze plek werd in 1233 het grotere klooster gebouwd.

6. Vogelkijkhut

Langs de Zwartewaterkloosterweg ligt aan de linkerkant een vogelkijkhut. De hut geeft uitzicht over sloten, rietkragen en weilanden, typisch voor het oude veenlandschap. Vanuit de hut kun je veel vogels observeren, zoals grutto's, ooievaars, eenden en roofvogels. Ook bijzondere soorten als de ijsvogel en zilverreiger worden hier regelmatig gezien.

7. Reeënspoor

De parkeerplaats ligt aan de oostkant van het klooster en biedt informatie over de historie van het gebied.

Vanaf hier begon de ontginning richting Rouveen. De van oorsprong kalkarme grond was zeer geschikt voor roggeteelt. Door landbouw op veengrond klonk de bodem echter jaarlijks ongeveer 1 cm in, waardoor men steeds verder naar het oosten trok.

De route gaat vanaf het Reeënspoor over De Olde Maatsloot naar de Rechtersweg. Dit stuk van de route is een mooie beleving in de Olde Maten.